

MYLĖKIME KNYGĄ – GIMTOSIOS KALBOS IR GYVYBĖS ŠALTINĮ

Parengė priešmokyklinio ugdymo pedagogė
Miglė Praniulienė

**„Niekas kitas taip nesužadina ir neugdo vaiko
vaizduotės, kaip knyga. Pamatykime džiaugsmą vaiko
akyse, kai jis perskaito pirmąjį žodį ir į
rankas pasiima pirmąją knygutę.“
(Astrida Lindgren)**

Stebėjimai rodo, kad vaikai, kuriems buvo daug skaitoma nuo kūdikystės, sugeba geriau sukaupti dėmesį, ilgiau išsėdi tyliai, greičiau pradeda kalbėti, turtingesnė jų vaizduotė, platesnis žodynas, sėkmingesni mokykloje.

Knygos –puiki priemonė leidžianti tėvams ir vaikams pabūti drauge, bendrauti, kurti tvirtesnius tarpusavio ryšius. Skaitymas teikia žavėjimąsi knygos personažais, įvykiais, todėl svarbu, kad vaikas skaitymą sietų su asmeniniu pasitenkinimu. Skaitymas šeimoje leidžia užsimegzti vaiko skaitymo įpročiams.

Ankstyvas skaitymas padeda vaikui suprasti, kad žodis, kurį mes tariame, gali būti išreikštas ženklais, jis ima suprasti pasakojimo struktūrą – kad istorija turi pradžia, pasakojimą ir pabaigą. Vaikas, klausydamasis jam skaitomo teksto, išmoksta naujų žodžių, galiausiai skaitymas balsu gali sukurti vaiko dienos rutiną – pamatęs, kad mama ar tėtis ima knygą į rankas, jis kaskart supras, kad atėjo laikas miegui.

Neskaitydami knygų pasiduodame judančių paveikslėlių įtakai, kuri nei praturtina mūsų žodyną, nei skatina domėtis savo jausmais, emocijomis. Neskaitydamas knygų žmogus savo kalboje išsiverčia vos keliomis dešimtimis žodžių, jų trūkumą bando kompensuoti kūno kalba, gestais. Neskaitydami knygų “atbukiname” savo smegenis, jos priima vien tiesioginę informaciją, žmogus nesugeba išvelgti minčių tarp eilučių, nesugeba savęs analizuoti, kad to išvengtume turime skaityti knygas.

Knygų skaitymas padeda bendrauti, sužinoti, išmokti. Deja, šiandien internetas, televizija dažnai išstumia iš mūsų gyvenimo knygas, atima skaitymo teikiamas malonumo akimirkas, įspūdžius. Suvokdamos šias grėsmes mes darželyje įgyvendiname įvairius projektus.

Projektų tikslas – atskleisti vaikams nepaprastą knygos pasaulį, įkvėpti bei ugdyti meilę ir pagarbą knygai, ugdyti vaikų kūrybiškumą, taisyklingą, turtingą kalbą.

*Apsniigtais takeliais rieda
Išsopusčiusios Kalėdos.
Rankose – snieguolė, žiedas,
Pamary įmintos pėdos.
Nosys – prie langų prišalo
Mums, belaukiantiems senelio
Su meškute ir zuičkju
Jis atneš daug dovanų!*

Kai vaikučiai laukia Kalėdų, pabunda pasakos....

*Maloniai kviečiame Mamytes, Tėvelius,
Močiutes, Senelius ir Administracijos darbuotojus
ateiti į grupę ir pasėkti
savo mažiesiems pasakų.*

Gruodžio 09 - 19 d.
vyksta Adventinis pasakų skaitymas ir
filmukų žiūrėjimas.

„Šnekučių“ kūrybinė grupė.

KURTI PASAKĄ SMAGU, KURKIME VISI KARTU!

...Ilgais žiemos vakarais kviečiame šeimas pabūti kartu
su savo vaikučiais ir sukurti pasaką, istoriją ar eilėraščiųką bei ją iliustruoti.
Jūsų sukurtų bei iliustruotų darbelių lauksime iki vasario 27 dienos.

Sukurtas knygeles bus ekspozuojamos darželyje.
Šnekučių kūrybinė grupė.

DĖMESIO!

Teatro dienos
darželyje

"PRAVERKIM PASAKŲ SKRYNELĘ"

Kovo 28 d. 10.00 val.

„Nykštukų“ grupė - Lietuvos liaudies pasaka „Ožka ir vilkas“.
„Kiškučių“ grupė - Lietuvos liaudies pasaka „Katinukas ir senutė“.

Balandžio 1 d. 10.30 val.

„Obuoliukų“ ir „Saulučių“ grupė - Lietuvos liaudies žaidimas „Vištelės“
„Mėnulikučių“ grupė - Lietuvos liaudies pasaka „Vilkas ir septyni ožikai“
„Meškučių“ grupė - Prano Mašiotto pasakėlė „Julytės kiškėlis“.

Balandžio 3 d. 10.30 val.

„Saulės“ - Justinas Marcinkevičius „Nykštukai mižiniai“
„Giliukų“ grupė - E. Mieželaitis „Zuikis Puikis“
„Kačiukų“ grupė - Lietuvos liaudies pasaka „Elio ir
lokio lenktynės“.

Balandžio 4 d. 10.30 val.

Svečiuose Joniškio J. Avyžiaus bibliotekos vaikų skyriaus teatras.

„Šnekučių“ kūrybinė grupė

Maloniai kviečiame
mamytes, tėvelius, senelius, močiutes
ir administracijos darbuotojus
lapkričio 9-20 dienomis
dalįvauti „Šnekučių“ kūrybinės
grupės rengiamame projekte
„Šėkam pasakas mažiesiems...“
ir pasėkti savo mažiesiems
pasakų.

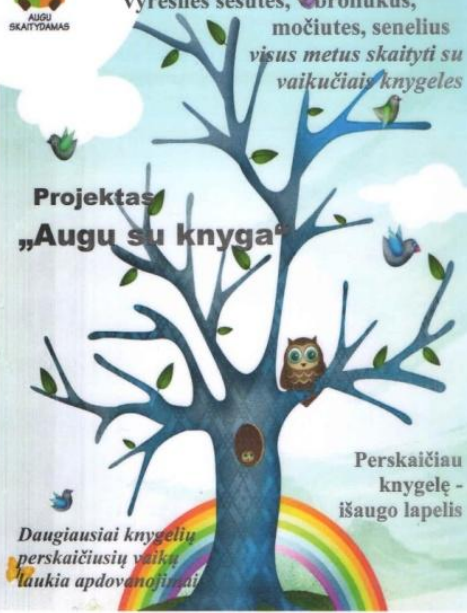

„Šnekučių“ kūrybinė grupė.

Kviečiame mamytes, tėvelius,
vyresnes sesutes, broliukus,
močiutes, senelius
visus metus skaityti su
vaikučiais knygeles

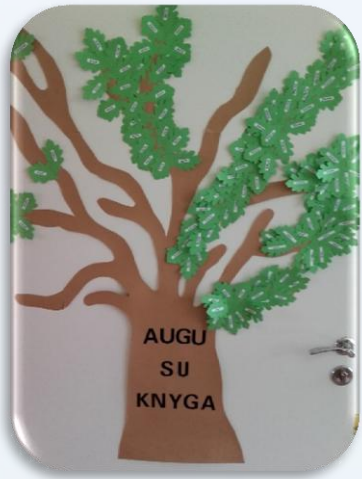
Projektas „Augu su knyga“

Perskaičiau
knygelę -
išaugo lapelis

Daugiausiai knygelių
perskaičiusių vaikų
laukia apdovanojimai

Projektas „Augu su knyga“

Kalėdinių pasakų skaitymas grupėse

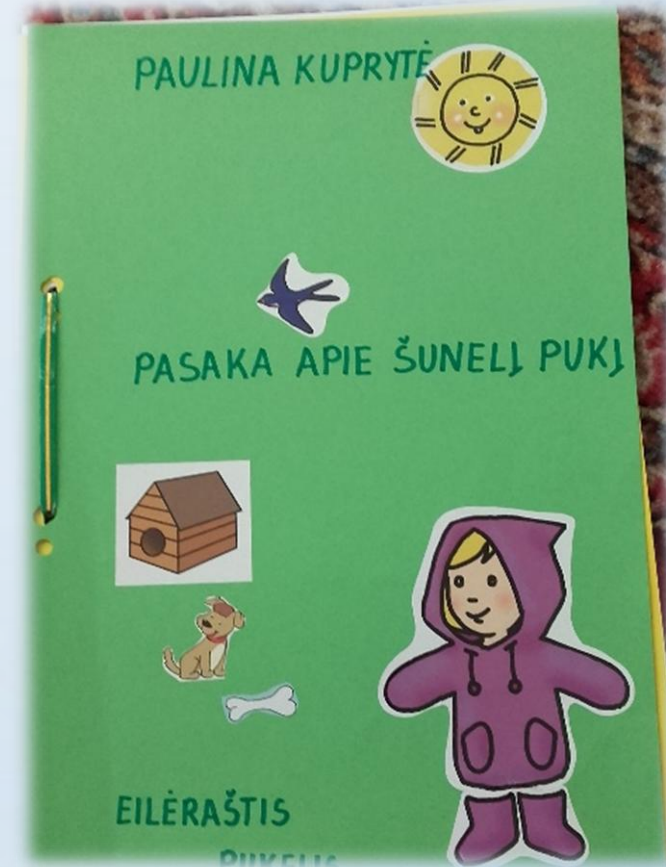

Projektas „Kurtti pasakas smagu, kurkime visi kartu“

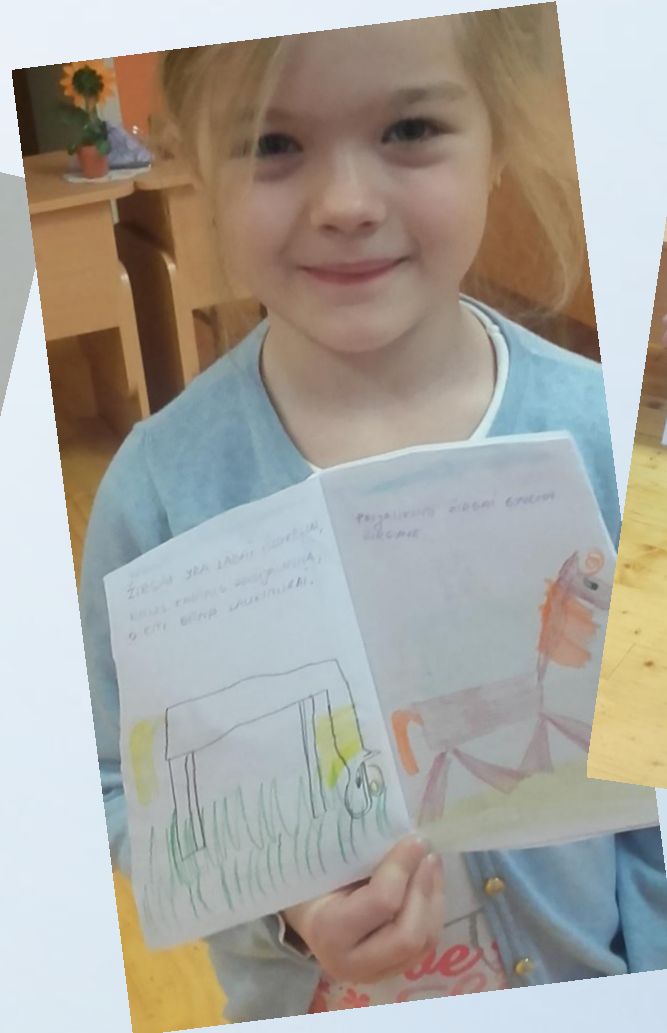
Tėveliai, kartu su savo mažaisiais aktyviai įsitraukė į šį projektą ir sukūrė net trisdešimt vieną pasaką. Daugelis kūrė savos kūrybos arba iliustravo jau žinomas pasakas. Sukurtas pasakas eksponavome darželio koridoriuje, kurias galėjo paskaityti visi tėveliai, darželio darbuotojai ir svečiai.

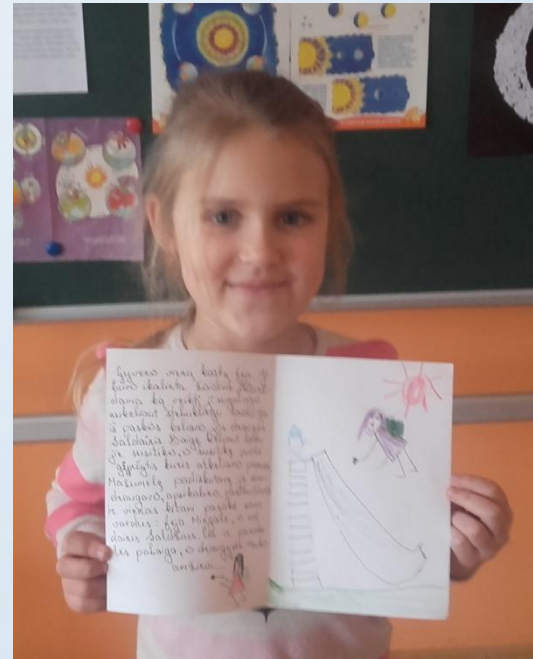
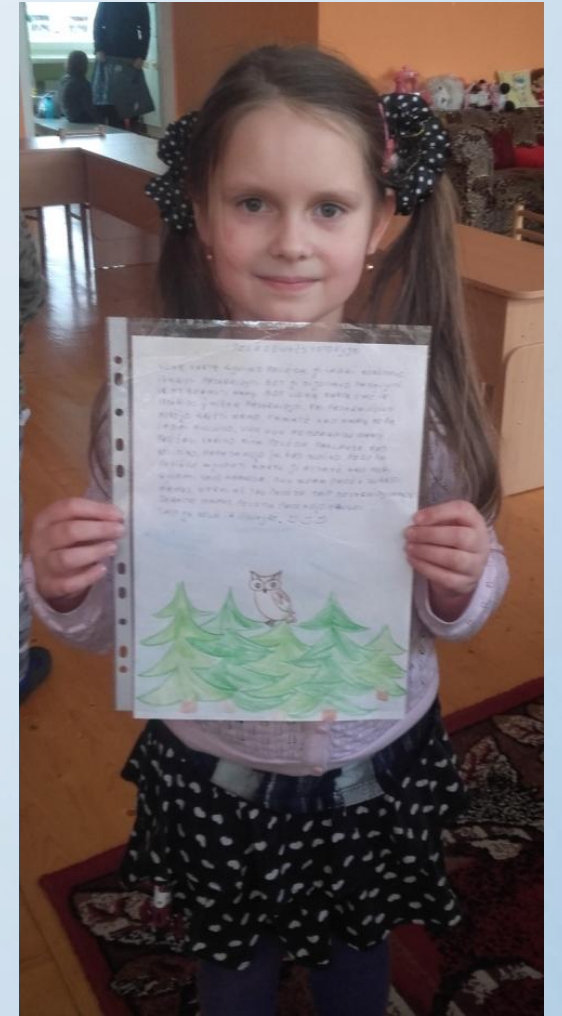
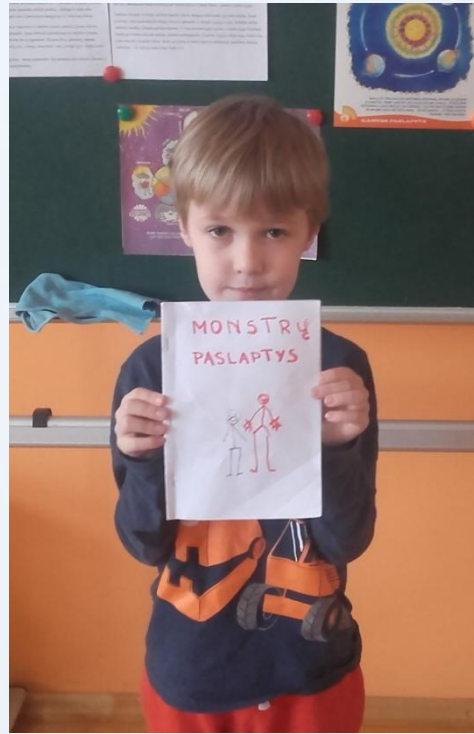
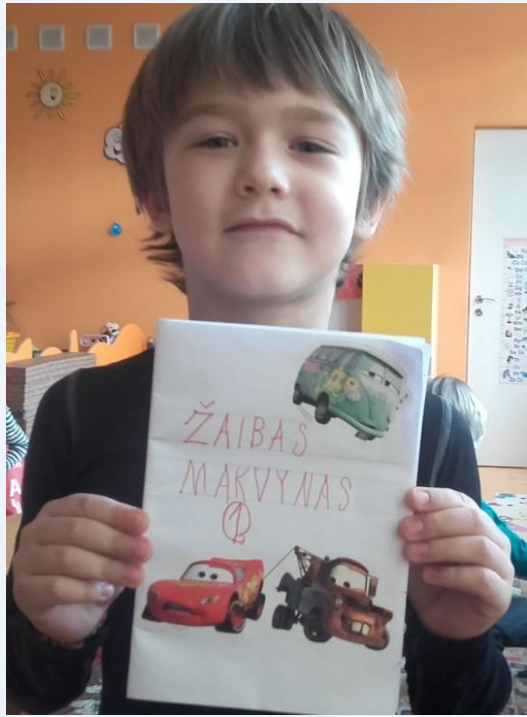

„Kiškučių“ grupės tėveliai ir vaikai kūrė šeimos knygeles.

Vaikai patys kūrē knygeles ir jas pristatē grupēs draugams.

Projektas „Praverkim pasakų skrynelę“

**Auklėtojos su vaikais rinko pasakas inscenizacijai. Kartu su tėveliais siuvo, mezgė kostiumus vaidinimams, ruošė dekoracijas.
Kiekvienos grupės vaikai pristatė savo pasaką.**

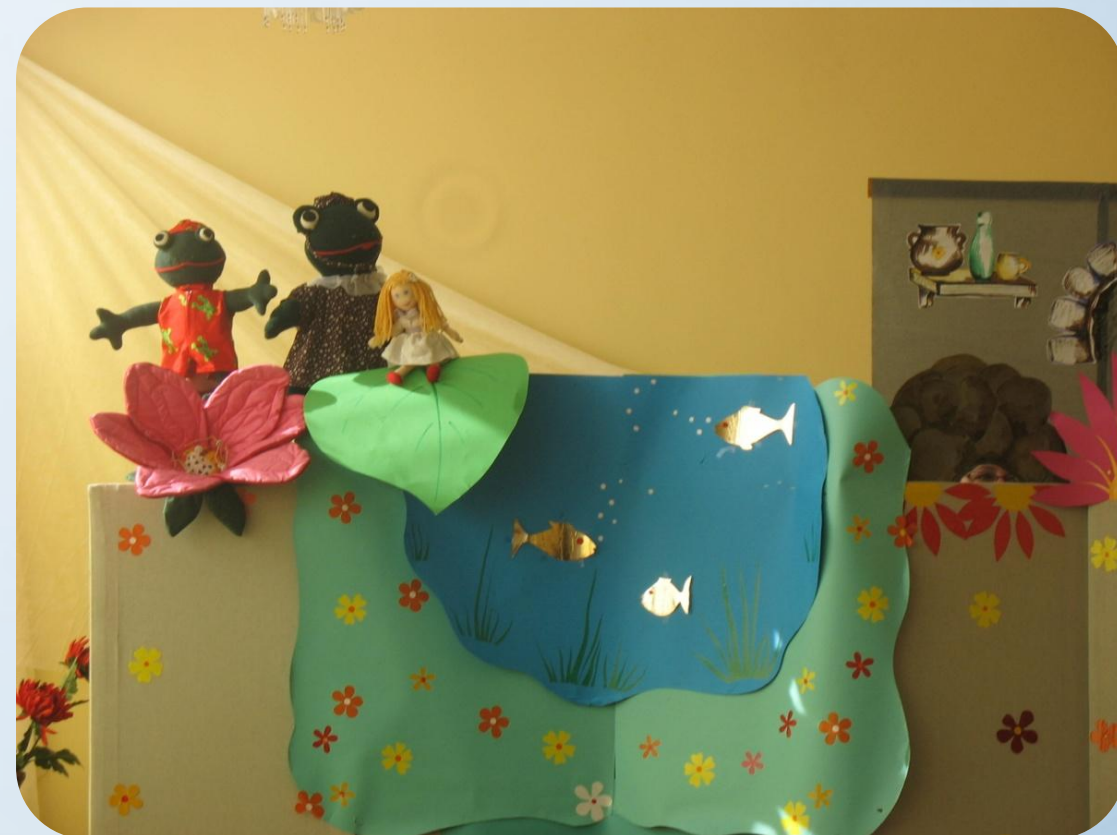

Skiepijant domėjimąsi ir pagarbą knygoms grupių vaikai su auklėtojomis lankosi Joniškio J. Avyžiaus bibliotekos vaikų literatūros skyriuje.

Ne tik mes lankomės bibliotekoje, bet ir bibliotekos darbuotojos aplanko mus. Parodė lėlių teatro vaidinimus „Joniukas aviniukas ir sesytė Elenytė“ bei „Coliukė“.

**Svečiuose „Saulės“ pagrindinės mokyklos ketvirtokai ir mokytoja Dalia Žilevičienė.
Jie parodė vaidinimą „Žiemos pasaka“.
Mokytoja padovanojo knygelių, kad vaikai kuo daugiau jų skaitytų.**

Oganizuojame ir skaitovų konkursus. Pirmasis skaitovų konkursas „Skambūs žodeliai iš mažos širdelės“.

Konkurse dalyvavo vaikai nuo 3 iki 6 metų. Į eilėraščių šalelę vedė konkurso organizatorės – „Saulė“ (logopedė D. Jarulė), „Pavasaris“ (logopedė spec. pedagogė J. Čiutienė), „Lietus“ (preiřmokyklinio ugdymo pedagogė M. Praniulienė). „Šnekučių“ kūrybinės grupės veikla buvo pristatyta D. Pelurtienės stendiniame praneřime „Komunikavimo kompetencijos ugdymas per projektinę veiklą“.

Skaitovai ne tik skaitė pasirinktų poetų eilėraščius, bet ir juos iliustravo piešinukais, iš kurių buvo sukurta knyga - „Skambūs žodeliai iš mažos širdelės“.

Antrasis rajoninis skaitovų konkursas „Margi margučiai ritas – tuoj patekės Velykų rytas“.

Jame dalyvavo vaikai nuo 3 – 6 metų. Šį konkursą vedė: „Kiškių šeimyna“ (logopedė, spec. pedagogė Jolita Čiutienė, auklėtoja Janina Pivorienė ir jos ugdytiniai), „Saulė“ (logopedė Donata Jarulė), „Juodas debesis“ (priešmokyklinio ugdymo pedagogė Miglė Praniulienė). Skaitovai buvo suskirstyti į tris komandas: debesėlio, kiškio ir saulučių. Šiame konkurse buvo ne tik deklamuojami eilėraščiai, bet ir atliekamos užduotėlės. Skaitovams reikėjo sudėlioti dėlionę, surinkti išsibarsčiusius kiaušinius, medinius kiaušinius sumesti į krepšį. „Kiškienė“ pasidžiaugė vaikų skambiais eilėraščiais ir juos pavaišino savo iškeptu pyragu. Šiame konkurse buvo galima ne tik išgirsti deklamuojamus eilėraščius, bet ir paskaityti darbuotojų sukurtus eilėraščius Velykų tema.

Šiais ugdymo metais įvyko trečiasis rajoninis skaitovų konkursas „Gera čia, kur gyvenu“.

Į konkursą atvyko 16 dalyvių.

Jie visi buvo pakviesti į virtualią kelionę po Lietuvą. Skaitovai „keliavo“ įvairiausiomis transporto priemonėmis: „skrido oro balionu, „lėktuvu“, „plaukė laivu“, „važiavo traukiniu“, „jojo žirgais“. Taip „aplankė“ Vilnių, Trakus, Klaipėdą, Palangą, Šiaulius ir grįžo į savo gimtąjį Joniškį. Vaikai ne tik keliavo, bet ir deklamavo eiles. Skaitovų eilėse liejosi gimtinės spalvos, „šnekėjo“ Tėvynė.

Kol komisija vertino vaikų pasirodymus, skaitovai buvo pakviesti į kūrybines dirbtuvėles, kur darė gėlytes, širdeles, kurias padovanojo savo pedagogėms.

Komisijos nariams teko sunki užduotis teisingai paskirstyti nominacijas: išraiškingiausias, nuotaikingiausias, artistiškiausias skaitovas.

Visi renginio dalyviai buvo apdovanoti saldžiomis dovanėlėmis, knygelėmis ir padėkomis.

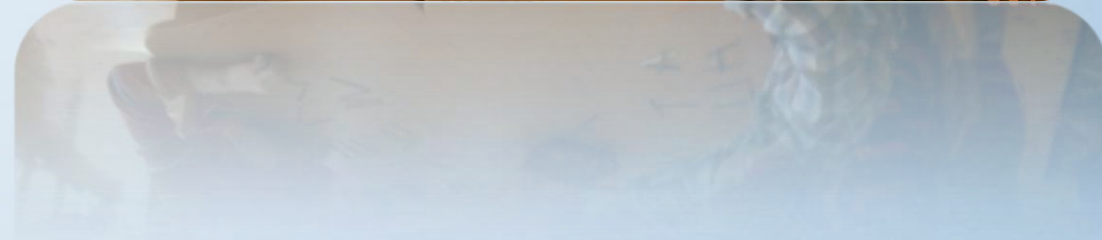
**Taip pat dalyvaujame ir įvairiuose rajoniniuose, respublikiniuose
skaitovų konkursuose.
Vienas iš jų „Ir skleidžias vaikystės žiedas“ Šiauliuose.**

Ne vienus metus dalyvaujame Lietuvos vaikų ir moksleivių – lietuvių liaudies kūrybos atlikėjų konkurse „Tramtatulis“.

Pravedėme atvirą veiklą – viktoriną „Žodžių lietučiu auginame kalbos medį“.

Dalyvavo Jonišchio vaikų lopšelių-darželių „Vyturėlis“, „Saulutė“ ir mūsų darželio priešmokyklinukai. Viktoriną vedė Karlsonas (logopedė, spec.pedagogė J. Čiutienė) ir Mažylis (priešmokyklinio ugdymo pedagogė M. Praniulienė). Vaikams reikėjo atlikti 10 užduočių.

Buvo atliekamos įvairaus pobūdžio užduotys ugdančios kalbos supratimą, kalbėjimą, gramatinę kalbos sandarą, pvz.: sudėti kuo daugiau raidžių iš pagaliukų, sukti siūlų kamuolį vardinant kuo daugiau medžių, gėlių, uogų pavadinimų, sudėti iš 6 paveikslėlių pasakėlę ir ją pasekti. Vaikai aiškino kuo skiriasi ir kuo panašūs musė ir bitė, stalias ir lova ir kt. Atliko užduotis: „Pirmas garsas“, „Valgomas – nevalgomas“, „Skrenda – neskrenda“, naudojant IKT technologijas SMART lentą.

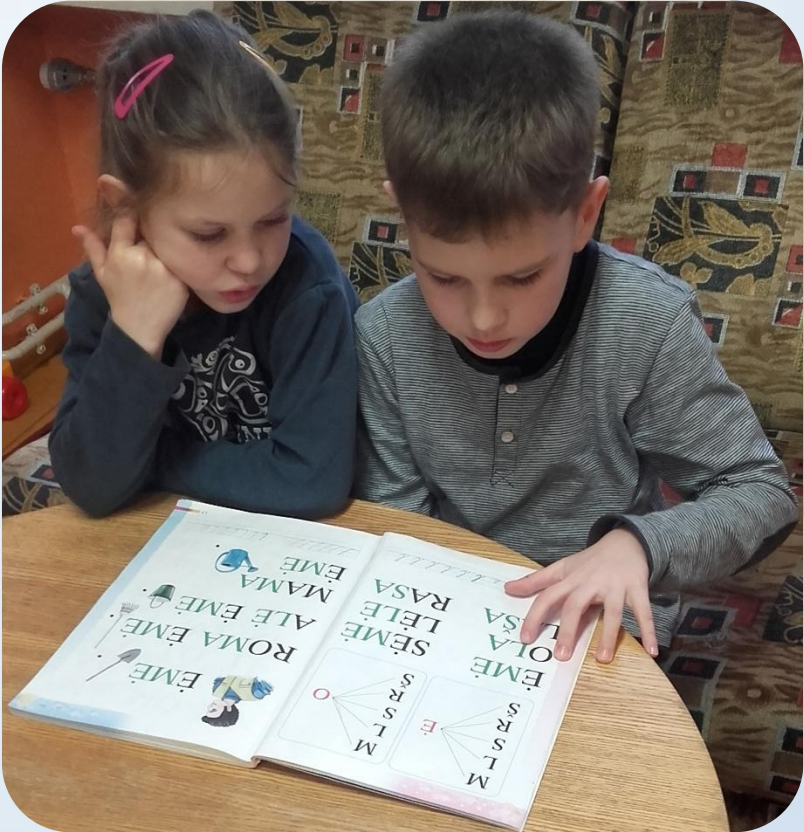
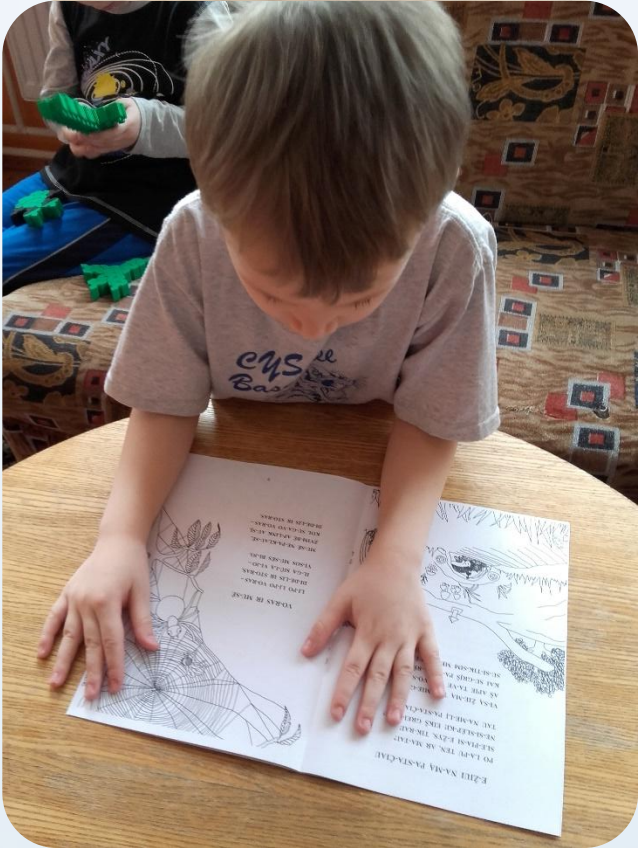

Buvo surengta piešinių paroda „Piešiu pasaką“. Vaikai žiūrėjo senosios animacijos filmukus ir piešė piešinius.

Piešinių paroda buvo eksponuojama darželio salėje. Vaikai išsakė savo mintis apie draugystę, meilę, gailestį, nuoširdumą, pavydą. Šios vaikų mintys buvo užrašytos ant įvairių formų, suklijuotos ant didelių lapų ir eksponuotos grupėse, o po to darželio salėje. Šį projektą užbaigėme šventiniu rytmečiu. Čia buvo parodyta inscenizacija pagal senosios animacijos filmuką „Aš žaliasis agurkėlis“. Šią pasaką suvaidino priešmokyklinių grupių vaikai.

Bandome ir patys skaityti

SKAITYMAS – sudėtingas procesas, tačiau tai yra vienas iš geriausių būdų, padedančių vaikui tobulėti. Kas skaitančiajam daro įtaką? Manau, kad ir šeima, ir pedagogas, ir biblioteka. Kiekvienam, žinoma, skirtingai. Kad skaitymas teiktų malonumą, vaikas su knygomis turi būti susipažinęs dar kūdikystėje.

Knyga turi būti prie mažylio žaislų (juk dabar yra spalvingų knygelių storais, kietais, lapais, medžiaginių knygelių).

Juk šiame amžiuje formuojamas santykis su knyga.

Skaityti knygas vaikams vakare prieš miegą turi tapti tėvelių, senelių įpročiu. Tokiu būdu nuo mažens yra lavinama vaiko vaizduotė, plečiamas suvokimas ir žodynas, atrandami mylimi pasakų veikėjai ir pan. Dar vienas geras pavyzdys - kai vaikas mato skaitantį tėtį ar mamą. Tuomet dažniausiai skaito ir pats.

Pavyzdys visada įkvepia.

Garsus skaitymas, taip pat rišlūs pasakojimai padeda plėtoti žodyną ir šnekamosios kalbos įgūdžius. Kartu skaitomos istorijos tikrai sužadins vaiko vaizduotę.

Kai skaitome vaikui, jis pamažu pradeda suvokti, kad tekstai turi tam tikrą prasmę. Skaitymas balsu vaiko mintyse formuoja žodyną ir jis ima suprasti pasakojimus. Knyga virsta savotišku veidrodžiu, kuriame kiekvienas vaikas gali stebėti didelę savo vidinio gyvenimo dalį.

**Bendravimas su vaikais, kalbėjimas su jais apie knygas –
vienas iš svarbiausių dvasinių skaitymo motyvų.**

**„Daug išmoksi iš mokytojų, daug išmoksi iš žmonių, bet
daugiausia – iš KNYGŲ“ (Mohandas Gandis).**

Ačiū už dėmesį

